

Avrupa'da erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanında çalışan personel 2022/2023

Eurydice - Gerçekler ve Rakamlar

Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler - 2023

EÇEB personeli çocukların gelişimini destekler, sağlıklarını ve refahlarını sağlar ve günlük rutinlerinde ve faaliyetlerinde onlara rehberlik eder. Çocukların ne tür deneyimler yaşayacağı büyük ölçüde sorumlu kişilere bağlıdır. Yüksek nitelikli personelin uygun pedagojik yaklaşımları kullanma, teşvik edici öğrenme ortamları yaratma ve iyi bakım ve destek sağlama olasılığı daha yüksektir. EÇEB personeli için yüksek asgari yeterlilik gereklilikleri, böylesine kilit bir rol oynayan profesyonellerin statüsünü ve ücretlerini yükseltmek için de önemlidir.

Birçok ülkede EÇEB'de, ilkokullarda olduğu gibi tek bir profesyonelin bütün bir çocuk grubundan sorumlu olması yerine ekipler birlikte çalışır. Bazı ülkeler tüm personel için aynı asgari yeterlilik şartını belirlemiştir; diğerleri ise iş profillerini çeşitlendirmiş ve farklı pozisyonlar için farklı yeterlilikler talep etmiştir. Bu farklı yaklaşımları dikkate almak amacıyla, bu rapor iki geniş personel kategorisi arasında bir ayırım yapmaktadır: 'temel uygulayıcılar' ve 'yardımcılar'.

Temel uygulayıcı, sınıf veya oyun odası düzeyinde bir grup çocuğa liderlik eden ve doğrudan çocuklar ve aileleriyle çalışan bir bireydir. Temel uygulayıcılar ayrıca ilkokul öncesi, anaokulu veya erken çocukluk öğretmenleri, pedagoglar, eğitimciler, çocuk bakımı uygulayıcıları, pedagojik personel vb. olarak da adlandırılabilir.

Yardımcı, günlük olarak bir grup çocuk veya sınıfta ana uygulayıcıya destek olan bir bireydir. İş unvanı genellikle rolün bir yardım işlevi olduğunu (örneğin Danimarka'da *pædagogmedhjælper*) veya çocuk bakımıyla ilgili olduğunu (örneğin Almanya'da *Kinderpfleger/-innen*) açıkça belirtir.

Bu bölümün ilk kısmında temel uygulayıcılar ve yardımcıları için gerekli olan başlangıç yeterlilikleri incelenir. Daha sonra temel uygulayıcıların ve yardımcıların sürekli mesleki gelişim (SMG) gereklilikleri incelenir.

EÇEB personeli için yeterlilik gereklilikleri

Temel uygulayıcılar için asgari yeterlilik seviyelerinin analizi, küçük ve büyük çocuklarla çalışmaya yönelik düzenlemeler arasında büyük farklılıklar olduğunu ortaya koyar (bkz. Şekil 1). Avrupa eğitim sistemlerinin yarısından azı, yaşı ne olursa olsun bir grup çocuğa bakan ekip üyelerinden en az birinin yüksek eğitilmiş olmasını şart koşar. Bulgaristan, Danimarka, Almanya, Estonya, Yunanistan, Hırvatistan, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Bosna-Hersek, Karadağ ve Norveç'te EÇEB aşamasının tamamında asgari eğitim düzeyi lisans (ISCED 6) olarak belirlenmiştir. Portekiz ve İzlanda'da yüksek lisans düzeyinde (ISCED 7) belirlenmiştir. İtalya ve Fransa'da 3 yaş altı çocuklar için lisans düzeyinde (ISCED 6), 3 yaş ve üzeri çocuklar için ise yüksek lisans düzeyinde (ISCED 7) belirlenmiştir. Ancak, bazen durum asgari gerekliliklerin ortaya koyduğundan daha karmaşıktır. Örneğin,

Fransa'da, küçük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar (yani erken çocukluk eğitimcisi - *éducateur de jeunes enfants* ve pediatri hemşiresi - *puéricultrice*) için asgari gereklilik ISCED 6 olarak belirlenmiştir. Halk Sağlığı Kanunu Madde R2324-42, personelin en az %40'ının devlet tarafından kalifiye edilmiş çocuk hemşiresi veya hemşire, erken çocukluk eğitimcisi, psikometrist veya çocuk hemşiresi yardımcısı olması gerektiğini belirtir. Bu yeterlilik seviyeleri ISCED seviye 3 ile ISCED seviye 6 arasında değişir. Daha büyük çocuklarla çalışan okul öncesi öğretmenlerinin (*professeur des écoles*) ISCED 7 yeterliliğine sahip tam öğretmen eğitimi almış olmaları gerekir. Ancak, 2023-2026 yıllarında işe alım gücünün yaşayan ilkokul öncesi okullar için gereklilikler düşürülmüştür ⁽¹⁾.

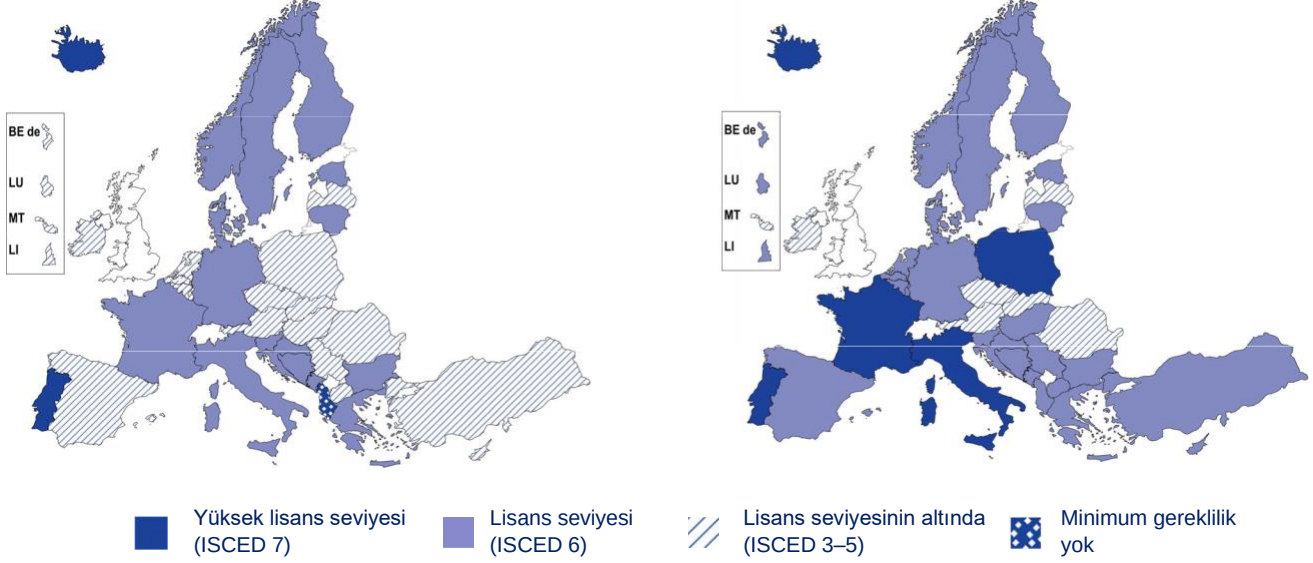
Eğitim sistemlerinin üçte birinde, EÇEB'in ikinci aşamasında (okul öncesi eğitim) yüksek yeterlilik seviyesi gerekli görülürken, 3 yaş altı çocuk gruplarında ilk aşamada (erken çocukluk eğitimi gelişimi veya çocuk bakımı) gerekli görülmez. Bu durum Belçika (her üç Topluluk), İspanya, Kıbrıs, Lüksemburg, Macaristan, Hollanda, Polonya, Arnavutluk, Lihtenştayn, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Türkiye'de geçerlidir.

⁽¹⁾ 18/11/2022 tarihinde yayınlanan Anaokulu Eğitimcileri için Başvuru Çağrısına buradan ulaşılabilir: https://recruitmentadmin.gov.mt/attachments/circulars/33f175ce-6734-4f77-b2d7-865f5dc88583_p.pdf.

Şekil 1: EÇEB temel uygulayıcı mesleğine girmek için gereken asgari yeterlilik seviyeleri, 2022/2023

a) 3 yaş altı çocuklar için ortamlar

b) 3 yaş ve üzeri çocuklar için ortamlar

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
3 yaş altı	4	3	4	6	3	6	6	6	4	6	5	6	6	6	5	5	6	4	4
3 yaş ve üzeri	6	6	6	6	3	6	6	6	4	6	6	7	6	7	6	5	6	6	6
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	4	3	5	3	7	3	6	3	6	6	6	6	7	3	6	3	6	3	3
3 yaş ve üzeri	4	6	5	7	7	3	6	3	6	6	6	6	7	6	6	6	6	6	6

○ Minimum gereklilik yok

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) için [buraya](#) bakınız.

EÇEB'in tamamında aynı asgari yeterliliğe sahip aynı tip personel çalıştığına satırlar birleştirilir.

Ülkeye özgü not

Polonya: anaokullarında (ISCED 02) okul öncesi öğretmenlerinin istihdamı için asgari gereklilikler hala ISCED 5 olarak tanımlanır, ancak bu seviyede öğretmen yetiştiren programlar 2016 yılında aşamalı olarak kaldırılmıştır (üniversite programları). Şu anda ISCED 5 yeterliliklerine sahip olarak istihdam edilen okul öncesi öğretmenlerinin oranı %0,2'dir.

Yedi Avrupa ülkesinde (Çekya, İrlanda, Letonya, Malta, Avusturya, Romanya ve Slovakya), herhangi bir yaş grubuyla tüm EÇEB evresinde temel uygulayıcı olarak çalışmak için gereken minimum yeterlilik seviyesi lisans seviyesinin altındadır.

Çekya'da, temel uygulayıcılar için farklı gereklilikleri olan iki tür EÇEB vardır. Anaokullarında (2 yaş ve üzeri çocuklarla) çalışan okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi pedagoji çalışma alanında lise eğitimi (ISCED 354) tamamlamış olmaları gerekir. Çocuk gruplarında (6 aylıktan ilköğretime kadar olan çocuklara hizmet veren) istihdam edilen çocuk bakım çalışanları için, pedagoji veya sağlık hizmetleri veya sosyal hizmetler çalışma alanında lise eğitimi (ISCED 354) gerekli minimum yeterliliğidir.

İrlanda'da EÇEB'de çalışmak için asgari yeterlilik şartı ISCED 4'tür ve bu da genellikle 1 yıllık bir eğitim kursu gerektirir. 3-5 yaş arası çocuklar için ücretsiz anaokulu sağlayan ECCE ücretsiz anaokulu programının bir parçası olarak, her bir çocuk grubunun baş eğitmeninin (yani öğretmenin) ilgili ISCED 5 yeterliliğine sahip olması gerektiğine dair bir sözleşme şartı vardır.

Letonya'da, okul öncesi öğretmenleri ve spor öğretmenlerinin pedagoji ve profesyonel öğretmen yeterliliği (okul içi yerleştirme, final sınavları ve diploma tezi dahil) alanında yükseköğretimde (ISCED 5) ön lisans tamamlamış olmaları gerekir. Müzik öğretmenleri için ISCED 6 yeterliliği gereklidir.

Malta'da, anaokulu veya çocuk bakım eğitmeni olarak çalışmak için ISCED 4 eğitim diploması ve 1 yıllık deneme süresinin başarıyla tamamlanması gerekir ⁽²⁾.

Avusturya'da, okul öncesi öğretmenin (Elementarpädagogin/-pädagogin) ilköğretim eğitimi veren bir eğitim kurumundan mezun olması gerekir (ISCED 5).

Romanya'da hem 3 yaş altı çocuklar için çalışan erken çocukluk eğitimcilerinin (puericultor) hem de okul öncesi öğretmenlerinin ortaöğretim diplomasına (ISCED 3) sahip olmaları gerekir. Ancak, 3 yaş ve üzeri çocuklarla çalışan personelin çoğunluğu lisans derecesine (ISCED 6) sahiptir.

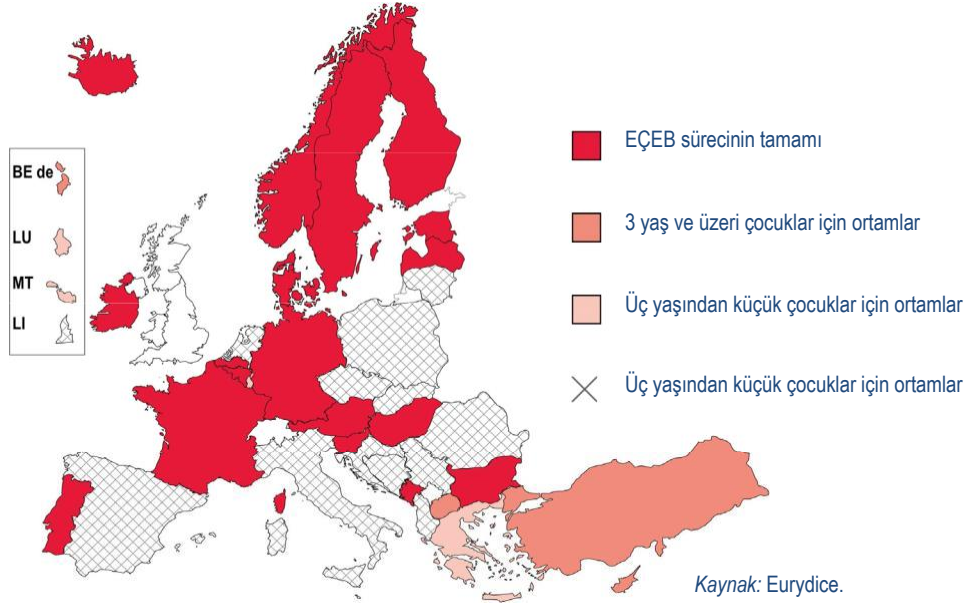
⁽²⁾

18/11/2022 tarihinde yayınlanan Anaokulu Eğitmenleri için Başvuru Çağrısına şu adresten ulaşılabilir: https://recruitmentadmin.gov.mt/attachments/circulars/33f175ce-6734-4f77-b2d7-865f5dc88583_p.pdf.

Slovakya'da, 3 yaş ve üzeri çocuklarla çalışan okul öncesi öğretmenleri (*učiteľ materskej školy*) için okul öncesi pedagoji çalışma alanında lise mesleki eğitim (ISCED 3) gereklidir. Bu yaştan altındaki çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar (*opatrovateľ detí*) için

asgari yeterlilik lise eğitimi (ISCED 3) ve 3 yaşına kadar olan çocuklara bakım sağlama konusunda en az 220 saatlik akredite bir kursun ileri eğitimidir.

Şekil 2: EÇEB'de düzenli yardımcılar, 2022/2023

EÇEB ortamlarında yardımcı olarak istihdam edilmek için gereken minimum ISCED seviyesi

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
3 yaş altı	3	x	3	3	x	○	3	○	4	4	x	3	x	x	x	○	x	○	2
3 yaş ve üzeri	4	3	3	3	x	○	3	○	4	x	x	3	x	x	3	○	x	x	3
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	3	x	3	x	3	x	3	x	3	3	x	x	○	x	4	x	○	x	x
3 yaş ve üzeri	x	x	3	x	3	x	3	x	3	3	x	x	○	x	4	3	○	x	3

○ Minimum gereklilik yok x Yardımcı yok

Açıklayıcı not

Özel ihtiyaçları olan çocukların bulunduğu gruplara ekstra destek sağlamak veya diğer yerel ihtiyaçlar gibi özel amaçlar için işe alınan yardımcılar dikkate alınmaz.

Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) için [buraya](#) bakınız.

Görevleri EÇEB'i kapsayan personelin daha eksiksiz bir resmini elde etmek için, temel uygulayıcıların ötesine bakmak gerekir. Farklı personel türleri genellikle EÇEB'de çocuk gruplarıyla birlikte çalışır. Yardımcılar, Avrupa eğitim sistemlerinin yarısından fazlasında temel uygulayıcıların günlük çalışmalarını destekler (bkz. Şekil 2). Yardımcılar genellikle oyun alanında veya açık hava etkinlikleri sırasında çocukları denetler ve temel uygulayıcılar tarafından planlanan yemeklere ve çeşitli etkinliklere katılırlar. Yardımcılar genellikle daha düşük yeterlilik şartlarına sahiptir.

Almanya'da, EÇEB'deki temel pedagojik personel (*pädagogische Fachkräfte*) 3 yıl boyunca gençlik ve toplum çalışmaları için *Fachschulen*'de veya 4 yıl boyunca yükseköğretim kurumlarında (her ikisi de ISCED 6) eğitilir. Bazı eyaletlerde ek pedagojik personel, özellikle de kreş yardımcıları (*Kinderpflegerinnen* ve *Kinderpfleger*) istihdam edilir. Bu personel genellikle *Berufsfachschulen*, tam zamanlı meslek okullarında (ISCED 3) 2 yıllık bir eğitim almak zorundadır.

Slovenya'da, okul öncesi eğitim alanında lisans derecesine sahip okul öncesi öğretmenleri (ISCED 6) ve okul öncesi öğretmen yardımcıları sınıf etkinliklerini birlikte yönetir. Yardımcıların okul öncesi çocukların eğitimi alanında lise derecesine sahip olmaları ya da genel lise eğitimi (*gimnazija*) ve EÇEB için mesleki bir kursu (ISCED 3) tamamlamış olmaları gerekir.

Bazı eğitim sistemlerinde, yardımcılar EÇEB'in sadece birinci ya da ikinci aşamasında mevcuttur. Yunanistan, Lüksemburg ve Malta'da yardımcılar 3 yaş altı çocuklara yönelik ortamlarda temel uygulayıcıları desteklerken, Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu, Kıbrıs, Kuzey Makedonya ve Türkiye'de sadece daha büyük çocuklara yönelik ortamlarda çalışırlar.

EÇEB sektöründe 13 ülkede (Çekya, İspanya, Hırvatistan, İtalya, Litvanya, Hollanda, Polonya, Romanya, Slovakya, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Lihtenştayn ve Sırbistan) düzenli yardımcı bulunmaz. Bununla birlikte, özel eğitim ihtiyacı olan çocukları desteklemek için istihdam edilen bazı ek personel olabilir ve bir grupta bir ekip olarak birlikte çalışan birkaç çekirdek uygulayıcı olabilir.

EÇEB merkezlerinde yardımcı olarak istihdam edilmek için genellikle lise yeterliliği (ISCED 3) gereklidir. Bu genellikle EÇEB'de lise eğitimi yeterliliğine sahip olmak ya da genel lise eğitimi ve EÇEB için 1 yıllık mesleki kursu tamamlamış olmak anlamına gelir. Belçika Fransız Topluluğu (2,5 yaş üstü çocuklarla çalışırken), İrlanda, Yunanistan ve Karadağ'da yardımcıları ortaöğretim sonrası yükseköğretim dışı eğitimi (ISCED 4) tamamlamış olmalıdır.

Danimarka, Estonya, Letonya, İzlanda ve Norveç'in yanı sıra Lüksemburg'da (kalifiye olmayan personel sadece çok küçük çocukların bulunduğu ortamlarda istihdam edilir) EÇEB aşaması boyunca yardımcıları için asgari yeterlilik gereklilikleri yoktur. Bazı ülkeler hala vasıfı yardımcıları istihdam edebilir.

Danimarka'da iki tür yardımcı istihdam edilebilir: mesleki ISCED 3 yeterliliğine sahip pedagojik yardımcı (*pædagogisk assistant*) ve asgari yeterlilik gerekliliği olmayan yardımcı (*pædagogmedhjælper*). 2021 yılında, belediye ve özerk kurumlardaki personelin %6'sı pedagojik yardımcı olmak için ISCED 3 eğitimini tamamlamışken, %36'sının pedagojik eğitimi yoktu. Özel kurumlarda ise bu oranlar sırasıyla %5 ve %42'dir. Genel olarak, belediye ve özerk kurumlardaki personelin %55'i ve özel kurumlardaki personelin %50'si pedagojik eğitim (ISCED 6) almıştır ⁽³⁾.

Lüksemburg'da, 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB ortamlarında, vasıfsız personel personelin en fazla %10'unu oluşturabilir ve 100 saatlik özel bir eğitimi tamamlamak zorundadır ⁽⁴⁾.

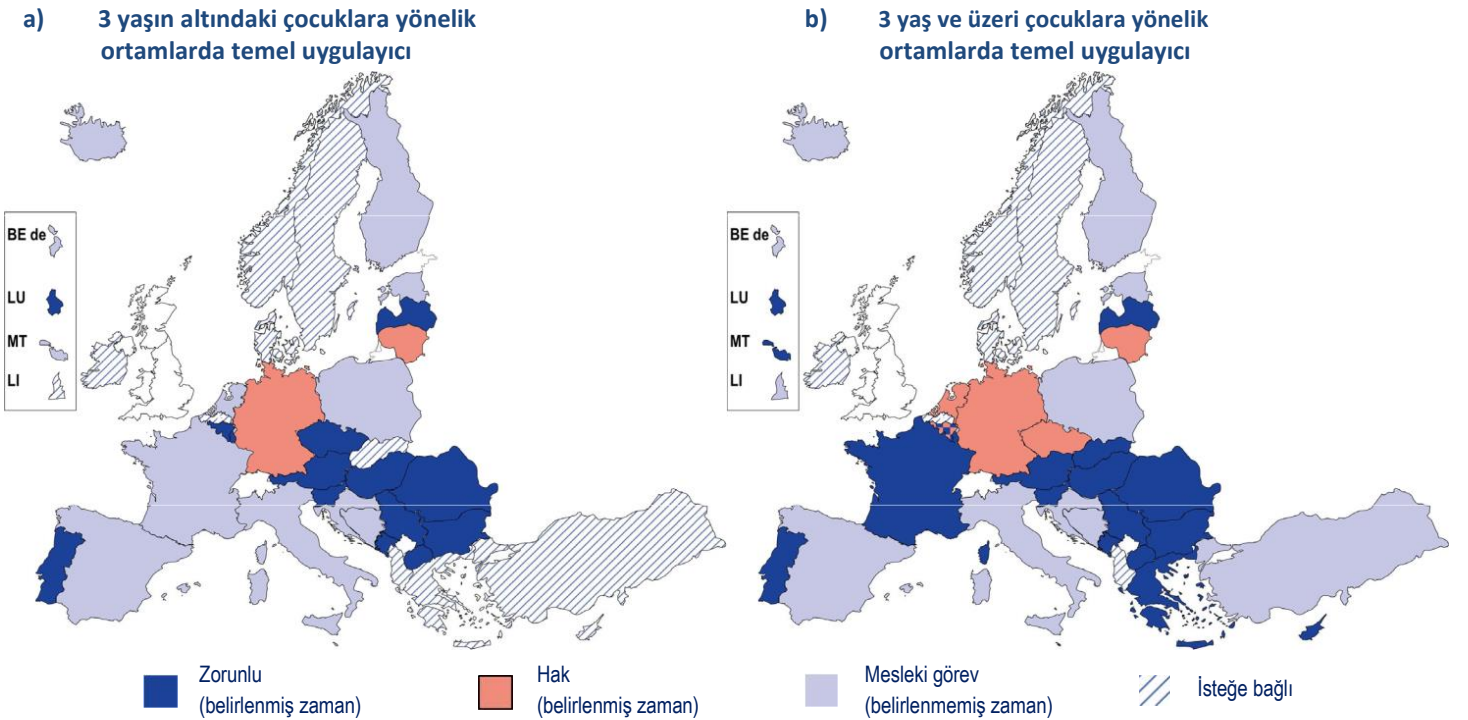
Norveç'te iki tür yardımcı bulunur: ISCED 3 mesleki yeterliliğe sahip çocuk ve gençlik çalışanları ve herhangi bir asgari yeterlilik şartı olmayan diğer yardımcıları. Çocuk ve gençlik çalışanları EÇEB'deki personelin %23'ünü oluştururken, farklı bir geçmişe sahip yardımcıları %31'ini oluşturur. Genel olarak, anaokulu öğretmeni veya diğer pedagojik/yüksek eğitilmiş personel EÇEB personelinin %46'sını oluşturur ⁽⁵⁾.

EÇEB personeli için sürekli mesleki gelişim düzenlemeleri

Çocuklarla çalışan personel için ilk yeterlilik gerekliliklerinin belirlenmesi, iyi nitelikli bir işgücünün sağlanmasında sadece başlangıç noktasıdır. Sürekli mesleki gelişim (SMG) de çalışanların kariyerleri boyunca bilgi ve becerilerini yükseltmelerine olanak tanıdığı için çok önemlidir.

Ülkeler EÇEB personelinin SMG'sini farklı şekillerde düzenler (bkz. Şekil 3). En temel ayrım, SMG'nin mesleki bir görev mi yoksa isteğe bağlı bir faaliyet mi olarak görüldüğüdür. Bu raporun amaçları doğrultusunda, SMG, katılım üst düzey düzenlemelerde açıkça bu şekilde tanımlanmışsa mesleki bir görev olarak kabul edilir. Üst düzey politika belgelerinde EÇEB personelinin SMG'ye katılması için yasal bir zorunluluk yoksa veya SMG'den bahsedilmiyorsa isteğe bağlı olarak kabul edilir.

Şekil 3: EÇEB temel uygulayıcılarının sürekli mesleki gelişim durumu, 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

⁽⁴⁾ <https://www.enfancejeunesse.lu/wp-content/uploads/2021/12/RGDSEA-version-coordonnee.pdf> (Mad. 7. (1) 3).

⁽⁵⁾ Norveç Eğitim ve Öğretim Müdürlüğü, 2022. Bkz. <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/employee-education-share/>.

⁽³⁾ İstatistik Danimarka BOERN1 ve PBOERN1.

Verilen yıl sayısı (y) için tanımlanmış minimum SMG saati (h) veya günü (d) sayısı.

Zorunlu süre koyu mavi ile gösterilirken, hak edilen süre normal koyu kırmızı ile gösterilmiştir.

Temel uygulayıcılar

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
3 yaş altı	2d /1y	görev	○	36h /4y	8h /1y	○	5d /1y	görev	○	○	görev	görev	görev	görev	○	36h /3y	5d /1y	32h /2y	70h /4y
3 yaş ve üzeri	3d+5d /1y	görev	○	4y	12d/ 1y	○	1y	görev	○	24h /1y	görev	18h /1y	görev	görev	2d /1y	3y	1y	16h /1y	90h /7y
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	görev	görev	2d /1y	görev	50h /4y	270h /5y	15d /3y	○	görev	○	○	görev	görev	○	36h /5y	10h /5y	○	60h /1y	○
3 yaş ve üzeri	28h/ 1y	83h /1y	1y	görev	4y	270h /5y	20h /1y	görev	○	○	○	görev	görev	görev	5y	20h /5y	○	60h /1y	görev

Yardımcılar

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
3 yaş altı	2d /1y	x	○	görev	x	○	○	○	○	○	x	görev	x	x	x	○	x	32h /2y	○
3 yaş ve üzeri	2d /1y	görev	○	○	x	○	○	○	○	x	x	2d /5y	x	x	○	○	x	x	○
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	duty	x	○	x	○	x	15d /3y	x	görev	○	x	x	○	x	36h /5y	x	○	x	x
3 yaş ve üzeri	x	x	○	x	○	x	3y	x	görev	○	x	x	○	x	x	10h /5y	○	x	○

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Zorunlu: SMG zorunludur ve bunun için harcanması gereken asgari süre belirlenmiştir.

Hak: personelin almaya hakkı olduğu belirli saatler, günler veya krediler vardır ve ortamlar SMG'ye devam etme fırsatı sağlamakta yükümlüdür.

Mesleki görev: SMG yönetmeliklerde bu şekilde tanımlanmıştır; alternatif olarak zorunlu kabul edilir ancak bunun için harcanacak zaman belirtilmemiştir.

İsteğe bağlı: SMG'ye katılmak için yasal bir zorunluluk yoktur.

EÇEB'in tamamında aynı asgari niteliklere sahip aynı tür personel çalıştığına satırlar birleştirilir.

Ülkeye özgü not

Romanya: yönetmelikler 5 yılda 90 kredi öngörür. Tabloda, 8 AKTS'nin 24 saatlik SMG'ye eşdeğer olduğu kabul edilir.

SMG, her öğretmene çeşitli eğitim faaliyetleri için ayrılan zaman açısından da tanımlanabilir. [Avrupa'da Öğretmenler: kariyer, gelişim ve refah](#) başlıklı yakın tarihli bir Eurydice raporu (s. 91-94), SMG için zamanın her öğretmen için tanımlandığı ülkelerde öğretmenlerin daha fazla SMG türüne katılma eğiliminde olduğunu ortaya koymuştur.

İki tür zaman tahsisi göz önünde bulundurulur: zorunlu ve/veya hak. SMG, belirli bir süre boyunca (genellikle bir okul yılı veya birkaç yıl boyunca) gerekli olan belirli bir asgari SMG miktarı (saat, gün, kredi, vb.) varsa zorunlu olarak kabul edilir. SMG bir hak olarak tanımlandığında, öğretim (çalışma) saatleri içinde veya dışında personele belirli bir miktarda SMG süresi verilir. Ancak, personelin bu saatleri kullanması zorunlu değildir.

Eğitim sistemlerinin üçte biri, küçük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar için SMG'yi zorunlu hale getirir ve belirli bir süre boyunca asgari süresini belirler (bkz. Şekil 3a). Biraz daha fazlası, ancak yine de eğitim sistemlerinin yarısından azı, daha büyük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar için SMG'yi zorunlu kılar (bkz. Şekil 3b). Zorunlu SMG genellikle bu faaliyetlere katılmaları için personele destek sunulduğu anlamına gelir; örneğin SMG çalışma süresi içinde sağlanır veya

kurs ve seyahat masrafları geri ödenir. SMG'nin mesleki bir görev olarak görüldüğü ya da isteğe bağlı olduğu eğitim sistemlerinde durum her zaman böyle değildir.

En yaygın olarak, öğretmenlerin yılda 1 ila 3 gün SMG yapmaları gerekir. Bazı ülkeler daha fazlasını talep eder.

Slovenya'da Eğitimin Organizasyonu ve Finansmanı Kanunu'na göre (Madde 105 ve 119), mesleki eğitim ve öğretim öğretmenlerin zorunlu görevlerinden biridir. Yönetmelikler, öğretmenlerin yılda en az 5 gün ya da 3 yıl boyunca 15 gün SMG yapmaları gerektiğini öngörür. Eğitim Toplu Sözleşmesi, SMG'ye katılmayı haksız yere reddetmenin iş yükümlülüklerinin küçük bir ihlali olduğunu öngörür (Madde 65). Eğitimden sorumlu Bakanlık, pedagojik personel için hizmet içi eğitim davetleri açar ve Bakanlığın öncelikli temalarıyla uyumlu programları ortaklaşa finanse eder.

Sırbistan'da, Eğitim Sistemi Temelleri Kanunu, lisanslı ve lisanssız tüm EÇEB ve okul personelinin SMG'ye katılmasını gerekli kılar. Öğretmenlerin ve Eğitim Görevlilerinin Sürekli Mesleki Gelişim Yönetmeliği'ne göre, tüm EÇEB ve okul görevlileri her yıl kendi kurumlarında en az 44 saatlik SMG'yi tamamlamak, en az bir SMG programına (en az 8 saat) katılmak ve genellikle 8 saat (1 gün) veya daha fazla süren en az bir uzman toplantısına (örneğin konferans, yuvarlak masa, yaz okulu) katılmakla yükümlüdür.

Birkaç eğitim sisteminde SMG, üst düzey yönetmeliklerde veya toplu sözleşmelerde belirtilen belirli bir süre ile bir hak olarak kabul edilir. En yaygın uygulama, SMG için yılda yaklaşık 5 iş günü verilmesidir, ancak bazı ülkeler bundan daha fazlasını önerir.

Çekya'da, Eğitim Görevlileri Yasası, daha büyük çocuklarla (*učitel mateřské školy*) çalışan okul öncesi öğretmenler de dahil olmak üzere tüm eğitim görevlilerinin niteliklerini yenilemek, güçlendirmek ve tamamlamak için SMG'ye katılma zorunluluğu getirir. Eğitim personelinin hizmet içi eğitimi, bir hizmet içi eğitim planına uygun olarak okul müdürü tarafından düzenlenir. SMG'ye katılmaya ilişkin yasal yükümlülüğü yerine getirmenin yollarından biri de kendi kendine çalışmadır. Kamu sektöründe çalışan tüm öğretmenler, ciddi operasyonel nedenlerle engellenmediği sürece, kendi kendine çalışma için her öğretim yılında 12 iş günü hakkına sahiptir ⁽⁶⁾. Ekim 2021'den beri yürürlükte olan Bir Çocuk Grubunda Çocuk Bakımı Sağlama Yasası'nda yapılan değişikliğe göre, küçük çocuklara yönelik tüm bakım sağlayıcılar, çocuk bakım personeline (*pečující osoba*) yılda en az 8 saat eğitim ve her 2 yılda bir ilk yardım kursu vermekle yükümlüdür. Çocuk bakım personeli, CPD'nin tamamlandığına dair kanıt sunmalıdır ⁽⁷⁾.

14 Alman Länderinde mevzuat, çalışanların sürekli eğitim kurslarına katılmalarına izin verir ve belirli koşulların yerine getirilmesi kaydıyla, kazanç kaybı olmaksızın yılda 5 iş gününe kadar ücretli eğitim izni verir.

Litvanya'da, okul öncesi dahil olmak üzere tüm öğretmenlerin yılda en az 5 gün SMG faaliyetlerine katılma yükümlülüğü ve hakkı vardır.

Destek görevlerindeki personel için SMG genellikle isteğe bağlıdır. Bunun birkaç istisnası vardır. Slovenya ve Karadağ'da, yardımcıları için zorunlu SMG de dahil olmak üzere, SMG için aynı gereklilikler tüm personel için geçerlidir. Belçika (Fransız Topluluğu) tüm personel için SMG'yi teşvik eder ve eğitim personeli için daha yüksek gereklilikler belirler.

Belçika'da (Fransız Topluluğu), 3 yaşın altındaki çocuklar için özel ve kamu ortamlarında çalışanlar da dahil olmak üzere tüm EÇEB personeli en az 2 günlük zorunlu SMG'ye katılmalıdır. Okul öncesi öğretmenlerinin okul yılına yayılmış 6 yarım günlük zorunlu SMG'yi tamamlamaları gerekir. Zorunlu eğitime ek olarak, öğretmenler mesai saatleri içinde veya dışında gönüllü SMG faaliyetlerine de katılabilirler. Öğretmenler, çalışma saatleri içinde yılda 10 yarım gün eğitim alma hakkına sahiptir.

Bazı ülkeler personel yeterlilikleri veya SMG ile ilgili yapısal reformlar gerçekleştirmiştir. İrlanda, İtalya ve Finlandiya, çocuklarla çalışan personelin tamamı ya da büyük bir kısmı için asgari yeterlilik şartını yükseltmiş ya da yükseltme sürecindedir. Ancak, personelin profesyonelleşme süreci halen devam etmektedir.

Bulgaristan'da, Ocak 2023'ten itibaren, okul öncesi öğretmeni (*detski uchitel*) sadece daha büyük çocukların bulunduğu gruplarda değil, aynı zamanda kreşlerde (*detska yasla*) veya anaokullarındaki kreş gruplarında (*detska gradina*) da çalışabilir. Ancak her kreşte en az bir tıp uzmanının istihdam edilmesi gerekir. Değişiklikten önce, 3 yaşın altındaki çocuklara yönelik gruplarda bir hemşire (*meditsinska sestra*) ve bir bebek bakıcısı (*detegledachka*) istihdam edilmekteydi ⁽⁸⁾.

Çekya'da, 3 yaşından küçük çocuklar için çocuk bakım hizmetleri sunan personelin Ekim 2021'den itibaren yılda 8 saat SMG yapması gerekir.

İrlanda'da, 'Becerilerin geliştirilmesi: erken öğrenme ve bakım ve okul çağındaki çocuk bakımı için işgücü planı 2022-2028', EÇEB personeli için SMG'nin kullanılabilirliğini ve desteğini güçlendirmeyi taahhüt eder ⁽⁹⁾.

İspanya'da, 2022 yılında, Eğitim ve Mesleki Eğitim Bakanlığı öğretmenlik mesleğinin geliştirilmesine ilişkin bir belge sunmuştur. Öneriler başlangıç eğitimi, öğretmenlik mesleğine erişimi, sürekli eğitimi ve mesleki gelişimi etkiler. Şu anda Eğitim Sendikaları ve Özerk Toplulukların Genel Eğitim Komisyonu'nda tartışılmaktadır ⁽¹⁰⁾.

Fransa'da, 3 yaş altı çocuklarla çalışan erken çocukluk sektöründeki personelin işe alımını ve eğitimini iyileştirmek için öneriler hazırlamak üzere bir komite kurulmuştur ⁽¹¹⁾.

İtalya, erken çocukluk eğitimcileri (0-3 yaş) için asgari yeterliliği eğitim bilimleri alanında 3 yıllık lisans derecesine (ISCED 6) yükseltmiştir. Bu gereklilik ⁽¹²⁾ 2019/2020 eğitim-öğretim yılından itibaren yürürlükte ve ilk öğrenciler bu 3 yıllık eğitim programından 2021/2022'de mezun olmuştur.

Avusturya'da, 'pedagojik yardımcı meslekler okulu' (*Fachschule für pädagogische Assistentenberufe* - ISCED seviye 3) adı verilen yeni bir okul türü Eylül 2018'den beri faaliyet göstermektedir.

Finlandiya'da, 2018 yılında personel niteliklerini artırmaya yönelik uzun vadeli bir reform kabul edilmiştir. Reform, personelin yeterliliklerini yükselterek EÇEB'de kaliteyi artırmayı amaçlar. 2030 itibarıyla, merkez tabanlı EÇEB'deki temel uygulayıcıların 2/3'ü (şu anda 1/3'ü) lisans derecesine sahip olmalı ve en az %50'si eğitim alanında mezun olmalıdır ⁽¹³⁾.

İsveç Ulusal Eğitim Ajansı, yeterlilik gelişimi için ulusal bir yapı ve ulusal bir yeterlilik sistemi içerecek ulusal bir mesleki programın içeriğini geliştirmekle görevlendirilmiştir. Amaç, öğretmenlere ve okul öncesi öğretmenlerine yapılandırılmış bir yetkinlik gelişimi ve bu yetkinliğin tanınması fırsatının sunulmasıdır. Mevzuat 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir ⁽¹⁴⁾.

⁽⁸⁾ Madde 14(5), bkz. <https://lex.bg/laws/ldoc/2135608240>.

⁽⁹⁾ Bkz. 3. Sütun, s. 74-75 www.gov.ie/NurturingSkills.

⁽¹⁰⁾ <https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasaprensa/educacion/Documents/2022/270122-Documento%2024%20propuestas.pdf>

⁽¹¹⁾ İlk tavsiyeler Haziran 2022'de yapılmıştır, bkz. https://sante.gouv.fr/IMG/pdf/comite_de_filiere_petite_enfance_-_communiqu%C3%A9_du_29.06.2022.pdf.

⁽¹²⁾ Bkz. 4. Madde, par. 1 ve Madde 14, par. 3 <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2017/05/16/17G00073/sg>, ve bkz. 378/2018 sayılı Bakanlık Kararnamesi, Madde 2, s. 3 <https://www.mur.gov.it/en/-/titoli-di-accesso-alla-professione-di-educatore-dei-servizi-educativi-per-infanzia-dlgs-n-65-2017>.

⁽¹³⁾ Bkz. Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Kanunu'nun (540/2018) 6. ve 7. bölümleri <https://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2018/en20180540.pdf>

⁽¹⁴⁾ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/01/nationellt-professionsprogram-ska-ge-rektorer-larare-och-forskollarare-battre-kompetensutveckling-och-tydligare-karriarvaglar/>.

⁽⁶⁾ Eğitim Personeli Yasası (563/2004) § 24, bkz. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563#p24>.

⁽⁷⁾ Bir Çocuk Grubunda Çocuk Bakımı Sağlanması Hakkında Kanun (247/2014) § 5c, bkz. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-247#p5c>

Tanımlar

Bu analizde, **erken çocukluk eğitimi ve bakımı (EÇEB)**, doğumdan zorunlu ilköğretime kadar olan çocuklar için ulusal düzenleyici çerçeveye giren, yani bir dizi kurala, asgari standartlara uyması ve/veya akreditasyon prosedürlerinden geçmesi gereken hizmetleri ifade eder. Tanım, Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) seviye 0 (erken çocukluk eğitimi) olarak sınıflandırılan eğitim programlarının ötesine geçer, çünkü kayıtlı ve düzenlenmiş tüm EÇEB hizmetlerini içerir. Ancak bu bilgi formu sadece merkez tabanlı EÇEB'i kapsar. Ev tabanlı EÇEB (çocuk bakıcılığı hizmeti veya aile gündüz bakımı) genellikle bir sağlayıcının evinde veya diğer ev benzeri yerlerde verilir. Çocuğun kendi evinde gerçekleşen bireysel bakım (ör. yatılı ve yatısız dadılar ve bebek bakıcıları, akraba bakımı) da dahil değildir.

Birçok Avrupa ülkesi EÇEB hizmetlerini çocukların yaşına göre yapılandırır. Genellikle, birinci aşamadan ikinci aşamaya geçiş çocuklar yaklaşık 3 yaşındayken gerçekleşir. Farklı düzenlemeleri yansıtmak için genellikle 3 yaşından küçük çocuklar ile 3 yaş ve üzeri çocuklar için sağlanan hizmetler arasında bir ayrım yapılır. Ancak bazı ülkelerde geçişin 2,5 yaş kadar erken (örneğin Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları)) veya 4 yaş kadar geç (örneğin Yunanistan, Hollanda, Lihtenştayn) olabileceğini akılda tutmak önemlidir.

Çekirdek uygulayıcı, sınıf veya oyun odası düzeyinde bir grup çocuğa liderlik eden ve doğrudan çocuklar ve aileleriyle çalışan bir bireydir. Çekirdek uygulayıcılar ayrıca ilkökul öncesi, anaokulu veya erken çocukluk öğretmenleri, pedagoglar, eğitimciler, çocuk bakımı uygulayıcıları, pedagojik personel vb. olarak da adlandırılabilir.

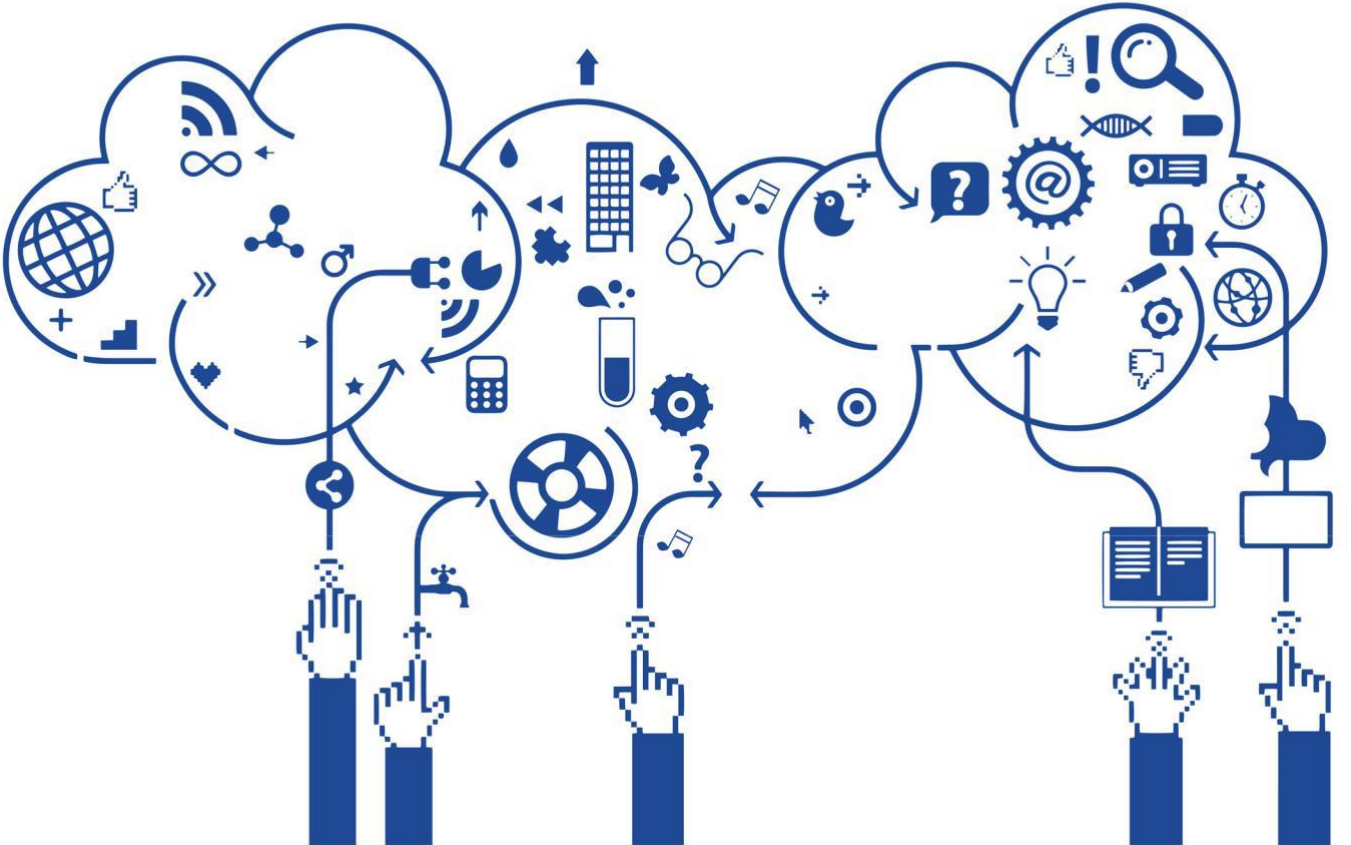
Yardımcı, günlük olarak bir grup çocuk veya sınıfta temel uygulayıcıyı destekleyen bir bireydir. Engelli/zorluk çeken (SEN) bazı çocuklar da dahil olmak üzere sadece çocuk grupları için mevcut olan yardımcıları bu çalışma sayfasında dikkate alınmaz.

Sürekli mesleki gelişim (SMG), EÇEB personelinin bilgi, beceri ve tutumlarını genişletmesine, geliştirmesine ve güncellemesine olanak tanıyan, kariyer boyunca üstlenilen resmi hizmet içi eğitimden oluşur. Hem ders tabanlı hem de pedagojik eğitimi içerir. Kurslar, seminerler, akran gözlemi ve uygulayıcı ağlarından destek gibi farklı formatlar sunulur. Bazı durumlarda, SMG faaliyetleri tamamlayıcı niteliklere yol açabilir.

SMG, bu tür faaliyetlere katılım üst düzey düzenlemelerde açıkça tanımlanmışsa **mesleki bir görev** olarak kabul edilir. EÇEB personelinin SMG'ye katılması için üst düzey politika belgelerinde yasal bir zorunluluk yoksa isteğe bağlı olarak kabul edilir.

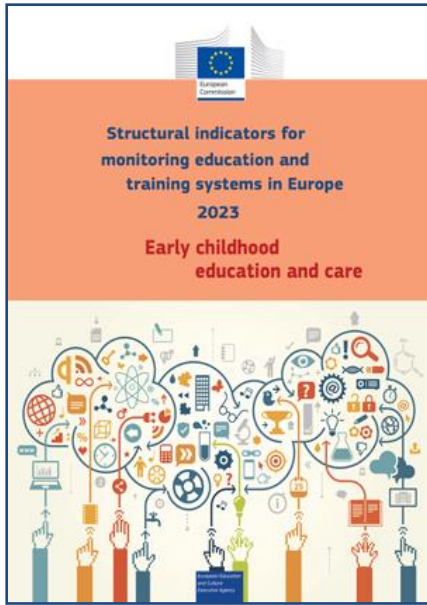
SMG, bir çalışanın yeterliliğini/statüsünü korumak için belirli bir süre boyunca belirli bir asgari SMG miktarını tamamlaması gerektiğinde **zorunludur**.

SMG bir **hak** olarak tanımlandığında, söz konusu personel için çalışma saatleri içinde belirli miktarda SMG süresi tanınır. Personelin bu süreyi kullanma zorunluluğu yoktur, ancak EÇEB ortamları bu fırsatı sağlamakla yükümlüdür.

Avrupa'da erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanında çalışan personel 2022/2023

Bu özet, Avrupa'da erken çocukluk eğitimi ve bakımı (EÇEB) alanında çalışan personele ilişkin temel düzenlemeleri vurgular. Ana EÇEB meslek türlerine (temel uygulayıcılar ve asistanlar) giriş için asgari gerekliliklerin yanı sıra sürekli mesleki gelişim koşullarını listeler.

Bu belge tüm AB Üye Devletlerinin yanı sıra Arnavutluk, Bosna Hersek, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye'yi kapsar.

Avrupa'daki EÇEB sistemleri hakkında daha fazla bilgi raporda mevcuttur:

[Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler - 2023](#)

Lütfen her bir Avrupa eğitim sisteminin [ulusal açıklamalarına](#) da bakınız.

[Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler - 2023: Erken çocukluk eğitimi ve bakımı.](#)

Eurydice Ağ'ının görevi, Avrupa'nın farklı eğitim sistemlerinin nasıl organize edildiğini ve nasıl işlediğini anlamak ve açıklamaktır. Ağ, ulusal eğitim sistemlerinin açıklamalarını, belirli konulara ayrılmış karşılaştırmalı çalışmaları, göstergeleri ve istatistikleri sağlar. Tüm Eurydice yayınlarına Eurydice web sitesinden ücretsiz olarak veya talep üzerine basılı olarak ulaşılabilir. Eurydice, çalışmaları aracılığıyla Avrupa düzeyinde ve uluslararası düzeyde anlayış, iş birliği, güven ve hareketliliği teşvik etmeyi amaçlar. Ağ, Avrupa ülkelerinde bulunan ulusal birimlerden oluşur ve Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) tarafından koordine edilir.

Eurydice hakkında daha fazla bilgi için bakınız: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>